

Morsø Modellen

Center for Børn og Familier &
Center for Skole og Dagtilbud

Maj 2022

Morsø Kommune

Jernbanevej 7 • 7900 • Nykøbing Mors
Telefon 9970 7000 • www.mors.dk

Indhold

Morsø Modellen	3
At arbejde flerfagligt.....	4
At arbejde datainformeret	6
En kulturforandring	8

Morsø Modellen

Med Morsø Modellen træder Center for Børn og Familier samt Center for Skole og Dagtilbud ind i en udviklings- og forandringsproces i forhold til løsningen af den fælles kerneopgave omkring børn, unge og deres familier i Morsø Kommune. Vi skal sammen finde vejen, vi skal gå, når vi skal forløse visionen:

Det rettidige, systematiske, praksisnære og tværprofessionelle samarbejde skaber de bedste betingelser for læring, trivsel, dannelse og udvikling for alle børn og unge på Mors ”

Arbejdet skal foregå *så alment som muligt – så tidligt som muligt*. Det generelle og forebyggende arbejde skal styrkes til gavn for alle børn og unges læring, trivsel, dannelse og udvikling. Vi skal sammen arbejde på at give børn og unge på Mors et hverdagsliv med så mange forebyggende beskyttelsesfaktorer som muligt. Her er der særligt fokus på, at flere børn, unge og familier bevarer og sikres adgang til stærke fællesskaber og netværk. Pædagogiske, læringsmæssige og sociale udfordringer forsøges altid imødekommet med udgangspunkt i fællesskaber og netværksinddragelse.

I udviklings- og forandringsprocessen er der særlig fokus på to dimensioner:

1. At styrke det flerfaglige samarbejde
2. At styrke det databaserede arbejde

Nogle gange kan de udfordringer, som fællesskabet eller det enkelte barn/den enkelte unge er havnet i, ikke løses af de enkelte fagligheder hver for sig. Med en systematisk ramme for det flerfaglige samarbejde på børne- og ungeområdet vil vi skabe de løsninger, som den enkelte ikke kan skabe alene. På den måde sikres det, at medarbejderne og lederne på børne- og ungeområdet kan spille hinanden bedre og minimere risikoen for at spænde ben for hinanden - og i værste fald at tabe kommunens børn og unge mellem to stole.

Samtidig skal ledere og medarbejdere træffe deres beslutninger på et sagligt, fagligt velfunderet og dataoplyst grundlag. I opgaveløsningen skal den bedst mulige viden om udfordringerne på bordet. Det betyder, at vi i højere grad skal anvende de data, der genereres på børne- og ungeområdet

systematisk i arbejdet. Data skal anvendes til at belyse, forstå og agere på både medarbejder- og ledelsesniveau.

At arbejde flerfagligt

I det flerfaglige teamsamarbejde skal de udfordringer, som fællesskabet eller det enkelte barn eller ung er havnet i, undersøges, reflekteres og søges imødekommet i fællesskab. Gennem den flerfaglige sparring og refleksion vurderes det, om udfordringen skal behandles monofagligt, flerfagligt eller tværprofessionelt. Med Morsø Modellen og de tilhørende metoder sker den flerfaglige helhedsvurdering altså inden, en egentlig indstilling eller underretning er kommet på tale. Det betyder, at der med udgangspunkt i hverdagslivet, fællesskabet samt børnenes og de unges øvrige netværk, er tid til at handle indenfor almenområdet. Der skal ydes en tidlig indsats og løsninger skal så vidt muligt findes i almenområdet således, at børn og unge i mistrivsel og vanskeligheder imødekommes rettidigt.

Gennem de konkrete indsatser og tilgange, der beskrives i *Morsø Metoden - Skoler og Dagtilbud* samt *Morsø Metoden - Center for Børn og Familier*, bliver samarbejde og fælles opgaveløsning på tværs af forvaltningerne et vilkår for problemløsningen. I *Morsø Metoden for Skoler og Dagtilbud* beskrives det, hvordan og hvornår medarbejderne skal trække på den flerfaglige og specialiserede viden i CBF gennem det konsultative team. Her suppleres lærernes og pædagogernes faglighed af psykologer, pædagogiske konsulenter, sundhedsplejersker, logopæder, socialrådgivere, familiekonsulenter m.m. I *Morsø Metoden for CBF* beskrives de konkrete indsatser og samarbejdsformer i CBF - herunder Konsultativt Team og arbejdet med netværksinddragelse. Den flerfaglige og specialiserede viden om trivsel, sundhed og udvikling samt udsatte børn og unge, som findes i CBF, bliver en integreret del af kommunens skoler og dagtilbuds hverdag.

Figuren på næste side illustrerer arbejdsgange i Morsø Modellen, når en udfordring bevæger fra skole- og dagtilbudsområdet til det konsultative team og videre i Center for Børn og Familier.

Center for Skole og Dagtilbud

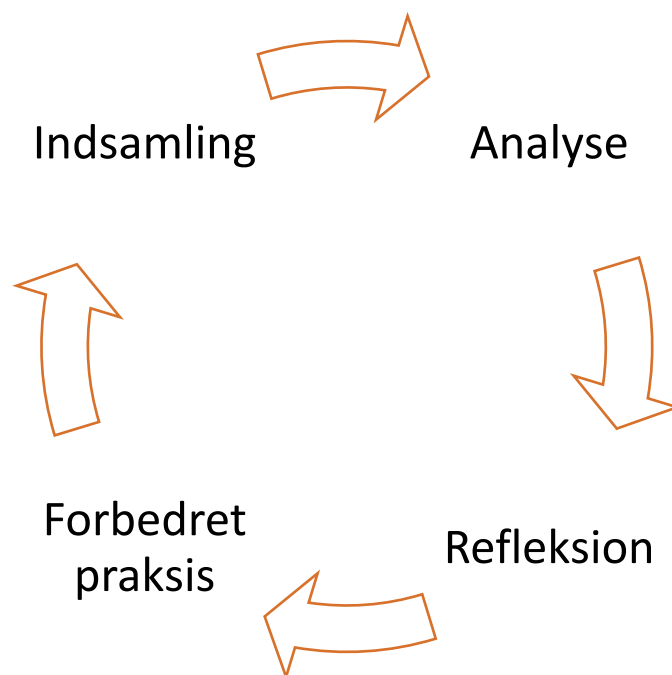
Center for Børn og Familier

Figur 1: Morsømodellen

At arbejde datainformeret

På børne- og ungeområdet produceres der store mængder af data og de indgår i det konkrete udførende og ledelsesmæssige arbejde, men det er målet, at det skal foregå med en større systematik og i en reflektiv faglig praksis. Der skal arbejdes og handles med udgangspunkt i en større grad af evidens. Data og evidens giver et stærkere fundament for at træffe de rette beslutninger og foretage de nødvendige handlinger. Samtidig kan data hurtigere give os et indblik i om, det vi gør, også virker på den tilsigtede måde. Det giver mulighed for en hurtigere og mere rettidig handling - og den efterfølgende tilpasning af praksis og de enkelte indsatser. På den måde styrkes kvaliteten i opgaveløsningen med anvendelsen af data. Processen for kvalificering af opgaveløsning gennem datainformeret praksis kan illustreres således:

Figur 2: Proces - kvalificering af opgaveløsning gennem datainformeret praksis

Data skal være meningsfulde og relevante i forhold til den konkrete kontekst. Vi skal vide, hvad data er og ikke er - samt hvordan disse gøres anvendelige i både det monofaglige og flerfaglige rum.

Data og tilhørende analyser viser forskellige udsnit af virkeligheden, som i nogen grad er konstrueret i kraft af de data, der anvendes. I en systematisk datainformeret og reflektiv praksis vil det derfor som oftest være relevant at kombinere flere typer af data fra forskellige kilder, der kan belyse områderne ud fra forskellige vinkler og perspektiver. Dette stiller store krav til medarbejdernes og ledernes samarbejdsevner, analytiske kompetencer og kritiske sans, når de forskellige billeder af virkeligheden skal vurderes. De enkelte datakilder kan ikke beskrive og bære hele virkeligheden. Derfor er den professionelle dømmekraft og den rette systematik og kombination af data afgørende for en øget kvalitet i arbejdet med børn og unge.

Der foreligger fremadrettet et arbejde i at udvikle en fælles systematisk praksis for indhentning, dokumentation og anvendelse af data. Dette gælder for henholdsvis Skoler og Dagtilbud, Børn og Familier samt i det flerfaglige samarbejde mellem de to centre og centrenes øvrige samarbejdspartnere. Der skal herunder udvikles på:

- En generel evalueringsplan for prøvehandlingerne
 - Hvilke data er relevante indenfor de forskellige områder?
 - Hvordan indhentes og analyseres data?
 - Hvem har ansvar for hvad?
- Vejledninger om dataindsamling og evalueringer
 - Hvilke data skal indhentes? - hvornår og hvorfor?
 - Hvilke data bringes i spil i det konsultative rum?
 - Hvilke data er der brug for, når der skal vurderes på progression i forhold til fx trivsel, dannelse, læring og udvikling?

Herunder skal der selvfølgelig være en opmærksomhed på, at data skal belyse den konkrete kontekst. Der vil derfor være variation i hvilke data, der bruges alt efter den enkelte prøvehandling eller udfordring.

En kulturforandring

I arbejdet med Morsø Modellen og de to dimensioner findes en kulturforandringsproces. Ud over at have fælles fokus på, at flere børn, unge og familier skal bevare og sikres adgang til stærke fællesskaber, skal der opbygges et fælles mindset om, hvad det betyder at tage udgangspunkt i det flerfaglige samarbejde og en datainformeret praksis i problemløsningen.

Forankringen og udviklingen af et fælles mindset kræver et indgående kendskab til hinanden, hinandens faglighed, handlemuligheder og handlegrundlag. I processen skal der også arbejdes med at opnå en fælles forståelse af, hvad det vil sige at arbejde datainformeret.

Som beskrevet i afsnittet om flerfagligt samarbejde er medarbejdere på tværs af de to centre i højere grad en del af hinandens hverdag og det flerfaglige samarbejde gennem eksempelvis Konsultativt Team, hvor det flerfaglige samarbejde bliver et vilkår for opgaveløsningen. Her stiller praktikerne skarpt på egen praksis i et flerfaglig rum, hvilket kan være sårbart for nogle. Hvis dette skal lykkes, skal der være forskellige forhold til stede i kulturen. Der skal eksempelvis være en høj grad af trykthed og tillid mellem medarbejdere - både i det monofaglige og i det flerfaglige rum. Samtidig skal der være visse standarder og procedurer i forhold til en datainformeret belysning af udfordringerne og dokumentation af dette. Der skal med andre ord være en flerfaglig kultur og datainformeret praksis.

Forskning viser, at noget af det, der gør flerfagligt samarbejde svært, er en unuanceret forståelse for hinandens betingelser og fagligheder. Samtidig ses det også klart, at den specifikke og effektive koordination udvikles og stabiliseres gennem uformelle interaktioner og relationer. Det er de usagte og uformelle regler samt gensidig tillid, som får de udførende enheder til at hænge sammen. At skabe en kultur for flerfaglighed handler derfor bl.a. om at skabe rum og tid for et mere nært kendskab til hinanden på tværs af forvaltninger og institutioner, et større kendskab til hinandens betingelser og handlerum og i forskellig grad også et personligt kendskab. Derfor handler en del af Morsø Modellen om at blive en integreret del af hinandens hverdag på tværs af forvaltningerne.

Det tager tid at oparbejde et fælles mindset og en god praksis for samarbejde på tværs - og det at arbejde datainformeret. Derfor er der kontinuerligt ledelsesmæssigt fokus på at italesætte kultur- og organisationsforandringen i en udviklingskontekst med alle medarbejdere. Således sikres der ejerskab og motivation for at samarbejde på tværs og det at arbejde datainformeret.